

SA TÜK Kopsukliiniku spirograafia kabinet asub Tartus Riia tn 167, pulmonoloogia ja torakaalkirurgia osakonna ambulatoorses vastuvõtus, kabinetid C143 ja C144 (tel 731 8927, 731 8928). Uuringut on võimalik teostada E-R kell 08.00-15.30.

Uuringule suunab kopsuarst, vajalik on etteregistreerimine.

Kasutatud kirjandus

Jannus-Pruljan, L., Julge, K., Jõgi, R., Panov, M., Praks, L., Pruunsild, T., Putnik, U., Püttsepp, E., Sillastu, H., Vasar, M. Astma diagnostika ja ravi. 1995. Glaxo Wellcome Eesti esindus.

Koostaja: spirograafia kabineti õde
Kristiina Mikson

METAKOLIINTEST

METAKOLIINTEST teostatakse hingamisteede hüperreaktiivsuse ehk bronhide ülitundlikkuse hindamiseks, mis on iseloomulik astmale. Eesti täiskasvanud populatsioonis esineb hüperreaktiivsust kuni 20%-l, kellest enamikul ei esine mingeid hingamisteede kaebusi. Positiivne uuringutulemus ei kinnita astma diagnoosi, kuid negatiivne tulemus välistab astma suure tõenäosusega.

Vastunäidustused

- FEV1 ehk forsseeritud (maksimaalse sügavuse ja kiirusega) hingamisel esimese sekundi jooksul välja hingatud õhu maht täiskasvanul vähem kui 1,2 liitrit,
- müokardiinfarkt vähem kui kolm kuud tagasi,
- ajuinsult vähem kui kolm kuud tagasi.

Suhtelised vastunäidustused

- spirogrammi tegemisel tekkiv või süvenev obstruktsioon ehk õhuvoolu takistus hingamisteedes;
- FEV1 vähem kui 70% normist;
- epilepsia, mis vajab medikamentooset ravi;
- kõrgeenenud vererõhk;
- rasedus;
- halb sooritus spirogrammi tegemisel;
- äge ülemiste hingamisteede infektsioon eelneva kolme nädala jooksul;
- valu sügaval hingamisel;
- hiljutine rindkere operatsioon;
- bronhiaalastma ägenemine.

Uuringuks ettevalmistus

- 6 tundi enne uuringut ei tohi kasutada lühitoimelisi bronhilõõgasteid,
- 12 tundi enne uuringut ei tohi kasutada pikatoimelisi bronhilõõgasteid.

Uuringu teostamine

Uuringul on oluline Teie aktiivne osavõtt. Tulemus sõltub olulisel määral Teie ja uuringu teostaja koostööst ning Teiepoolsest korralduste täitmisest.

Metakoliini lahust inhaleeritakse suurenevas kontsentratsioonis spetsiaalse dosaatori abil. Nii enne esimest kontsentratsiooni kui iga kontsentratsiooni järel teostatakse kopsufunktsiooni uuring - spirogramm.

Uuringu tulemust võib olulisel määral mõjutada minimaalne valuaisting sügaval või forsseeritud hingamisel, isegi kui Teile tundub, et valu sügavat hingamist ei sega. Valu vältides võite Te reflektorselt, enesele teadvustamata hingata mitte piisava sügavusega.

Metakoliinist katkestatakse kui:

- spirogrammi näitajad on langenud alla teatud väärtuste;
- kõige suurema kontsentratsiooniga metakoliini lahus sai hingatud;
- Te tunnete ebamugavust, hirmu vms.

Võimalikud tüsistused ja ohud

Mõningatel juhtudel (näiteks positiivse testi puhul) võivad tekkida astmale iseloomulikud nähud, mis mööduvad peale bronhilõõgasti inhalatsiooni 10 minuti jooksul. Kõigile, kel tekib uuringu käigus bronhispasm manustatakse vahetult pärast uuringut Ventolini. Spirogramme korratakse seni kuni kopsufunktsioon on täielikult normaliseerunud.

Kuna metakoliin laguneb organismis kiiresti, ei tekita uuring hilisreaktsioone.